

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De disciplina scholarium

Pseudo-Boethius, Anicius Manlius Severinus

[Deventer], 18. Aug. 1500

Philosophia id est amor seu studium sapientie. ab ipso Aristotele et sanctis
Patribus in tres partes dividitur [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-299697](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-299697)

primus est ad philosophiam librum Aristotelis

Philosophia. i. amor seu studiū sapiētie. ab ipso Aristotele et scitis Patribus in tres partes diuidit. vtriusque in Rōnālē Naturalē et. Moralē Prima s̄borū proprietates et structurā exigat ac argumentatōes instruere docet ne falsa p̄ vero subrepat. Secunda rerū naturā in q̄ materia relucet bonitas primæ cāe scrutat. et ex nature effectib; in nouiciā vn̄^o et p̄mi p̄surgit motu r̄is Tercia nostrū p̄ponit aim et actus ei^o dirigit vt hō felicitabil per s̄tutes summū et finale assequitur appetibile in cui^o Speculatōe et fructū r̄e p̄sistit vltima hoīs felicitas. Has tres phie sp̄s nature lux noster Aristoteles (vt p̄cipuus attestat eius Comentator Auerrois in exordio physice auscultatōis) aduenit et p̄pleuit Inuenit ei. q̄si oē qd ab antiq̄s scriptū est nō foret dignū optinere pris nomē aut p̄ncipiū. Cōpleuit qdē. eo q̄ null^o eorū q̄ sequutiss. q̄cūq̄ poterit apponere qd deiechaulo illi^o fonte sufficere nō duceret originē Nec itē errore alicui^o quantitatis in dictis ei^o v̄p̄hendere. Et talē s̄tutē esse in vno indiuiduo extraneū est et miraculosū illi natura. et diuin^o magis vocitādus ē q̄ hūanus. Hāc gloriofus noster Hieronym^o doctriue p̄sumatōes absq̄ m̄tris stupore nō p̄terit q̄ in Regula Bēte lehemitica p̄fiteri Aristotilē fuisse phorū p̄ncipē et absq̄ dubitatōe p̄digū gr̄adeq̄ miraculū in tota natura cui pene videt ifusus q̄ qd naturalit̄ capax ē hūanū gen^o Cui nō dissonat Auli Gellij libro noctū atticarū vicesimo p̄mo s̄ba. viri iud^o no. Augustin^o libro nono de ciuitate dei elegāntissimi eloquiū et multū faciēde sciētie Aristoteles (iū) phs rei oīs hūane pitissim^o statura p̄p̄tioneq̄ corpis pulcherrim^o. ad veritatē et bonū vniuersi demonstrandū q̄si a deo natus videt Augustin^o vero q̄q̄ Platonic^o illū phicū pecc^o absq̄ laude nō p̄merorabat dū exclamaret Sūm^o Aristoteles trinitado cactu vna rerū In duo diuisit q̄cūq̄ in orbe fuit. Et q̄ ingenio p̄dit^o erat adūntissimoq̄ ad oēs phie partes idoneū et sufficēs foret nō cessabat phari qui sciret qd i rerū natura latitaret. qd i moribus appetendū eēt. atq̄ fugiendū. qd in ipsis rōcinādū regulis certa p̄nerione traheret. aut qd nō eēt cōs vel etiā repugnaret. qd animaduertēs vehemēs p̄le orator Qui. Fabius addubitat Aristotilē scia rerū. an scriptorū copia. an eloquēdi suauitate an inuentionum acumine. an varietate operū clariorem diceret.

¶ Solent ea vere pleriq̄ dubitatōe moueri. vñ huic viro tanta p̄uenerit et ingenij et vite felicitas. vt vni^o admiratōe tota p̄p̄teritas teneret Respōsus ē. Patre habuit natura generosus. et medicinali sciētia p̄clarū (Vir. canit Domerus. medic^o p̄cio multos equeris vnus) Nicomachū nomine in vbe sua Stagyritana (que in mace donia florēbat) Primatem virūq̄ grauisime autoritatis. q̄ v̄ tanta

R l

pollebat naturali industria vt qualitates hominū ex facie dinosceret. Hic cū i puerulo prognosceret diuini qd latere. idit ei nomē Aristoteles. quod est interpretatū optim^o finis. siquē aristos ē opim^o (nō areas vt inspicētes hallucinant qd martē significat) et relos finis. qd postea vt omnibus constat effectibus docuit dū optimū fines ex nature legibus demonstraret. vnūq; dei summū et p̄mū esse habendū p̄dicaret. Cuius amore qm̄ etati appropinq̄ret senectē salubriter exulabat. Mater dicta ē Phesia q̄ ex honesto stēmate principū Statyritane puincie descendit. Insuper sortit^o est (vt ipse p̄fiteretur) aiaz bonā. detestantē vitia et in quas libet p̄cedentē virtutes. Cui natura corp^o substravit aptissimū adeo p̄cens et magnificis p̄ vniuersūz linamētis et artub^o decoratū. vt tā nobili anime famularetur. Inde sancto sub lucē edit^o sydere comitē sancte laudabilēq; in Edibo paterna educat. vt naturali virtuti et optime indoli ex egregia institutio ne morum et discipline mansellū quz scie tū virtutis accederet incrementū. Et qm̄ vt isē docet libro decimo Ethices. Unusquisq; ad bene viuendū sua destinabit opa. fin optimū eorū q̄ sunt in ipso. elegit dū p̄vrtū excederet phari qd opus erat honestissimū. arcuit ad summū in phia. ita vt nihil tam arduum esset q̄ illa eminētissimū vbertas ingenij negret supare. nec quicq; in scabillō adeo p̄plexū vel adquisitū laboriosum. qd hō ille veritatis m̄bre intreped^o agredi nō auderet. arbitras egre mētis indicij esse formidare iēpta. q̄ factū est vt nihil in natura tā occultū. nihil tā elevatū foret qd ei p̄clusum p̄maneret. De sunt assignate cause et occasiones huius celestis ingenij et sumate virtutis et doctrine. Porro pulc^o anū attingeret tricesimū factus ē ex vita sua modestissima et ingenij et virtutis beatitate apud plures gētes hō excellentis fame (vt etiā fatef Augustinus libro octauo de Unitate diuina) ita vt Philipp^o Macedonū Rex Alexandro nato exultaret q̄ ea tempeste filij haberet q̄ tā clarus flozeret phia. et habito p̄silio mitit Alexandrū grā marice tūc loquentē certis cum oratorib^o Athenas ad Lycēū. i. asia nū gymnasiū enixius mādato reg^o Aristoteli supplicātib^o vt sit am phiaz in h̄ adolescente dignaret expimēto p̄probare Annuit (vt erat natura facilis) regali petitōi Aristoteles. Et Alexander p̄cept^o et doctrina mgr̄i sui (quē itegro decēnio tradit audiuisset) p̄sequit^o est sapiam vt totum ferme mundū nō minus prudentia q̄ militari classe intra duodecim annos suo subijceret imperio. Et felix nimis si vitia que mundā pedagogorum suorum nō extraxisset. Hic tanto incalēbat philosophico amore vt nequaquā inter armorū strepitus philosophiam negligeret. Siquidē iterdū armis et noctu literaria operaz tribuit. Nec magnus ille mūdi domitor Aristotelem secus.

ae Philippum patrem suum dilexit Unde cū bellica laude et in-
peru cupiditate per totum mūdum ferueret ad auditū ipsius per-
uenit Aristotelem amicorum precibus expugnatum in codices re-
degisse et in propatulū addiscendam cōicasse philosophiam Quod
tantus Rex adeo moleste tulit vt ex castris suis (que in asia siperat)
ad eum in hec verba (vt Menesocrates refert) incūctanter scriberet
Alexander Aristoteli felicitatem. Haud abs te recte factus est q̄
speculatiuas disciplinas edidisti. q̄ ei in re iā nos et nobiscuz aliti
ceterospcellem? si q̄bus eruditi sumus studia. ceperint esse omnibus co-
munia Mallem ego singulari disciplina q̄ potentia prestare Ua-
le. Intelligebat eniuero Alexander (quis plures extaret philoso-
phantū secte) se vegeta solidaqz imbuitū phia. que sic philosophorū
instrumentis. hoc est rationibus. erat communita vt quisqz eam do-
ctus. se vel intra Socratem nihil scientem. vel Platonem enygma-
ta cudentem. aut Thaletē igniuomū. aut Democritū atomis cir-
cumfusum. et item omīgenas philosophorū hereses fabularū in-
tegmentis aut inuolucris philosophia metaphoris adūbran-
tes vnde quaqz pretere et vidicare facile posset Qm̄qdē sicut om-
nis planetarum virtus (vt astruunt Mathematici) no sole p̄tinet
sic om̄e verum philosophicum non affectatis sphingos enygmatū
scrypis. nō synopsi fabellarū latebris. s; indissimulater s; subtilissi-
me solius Aristotelis philosophia p̄cludit. vt cuiqz monumenta
eius euolūti p̄picuum est Videmus equidē. quanto conatu quā-
taue industria morales virtutes ad heroicās. seu habitus isufos vt
aiunt theologi. hominem adaptantes discussit. quibus iuxta di-
ctamen recte rationis hominibus optimam viuendi dedit normā
a qua si lex etiam vniuersaliter loquendo recedat. iam non lex est s;
mera quasi iniq̄tas Per has ei virtutes tanq̄ p̄r debita media sca-
latim dicit hominem versus stabilem terminum felicitatis que est
summus actus summe potentie circa obiectuz summum. quo ade-
pto quietatur omnis vis appetitiua quorties homo summo bono
perfrui affectat Ducit ethice supponit physicen. quoniam physicus.
cognoscens se quattuor p̄ncipijs contrarijs esse constatum. vt. ne-
cesse sit ipsum compositum ex elementorum defatigatione in sua re-
solui componentia et quandoqz interiturum. erit fortior Nec mor-
tem tantopere timebit cum omnino se sciat moriturum Erat mag-
nanimus. liberalis. eam sciat se tandem diuitias relicturum. et nihil
in hac terra habiturum preter famam nominis sempiternā si virtuti
operam dedit et iusticiam excoluit. Nec item naturalis scientia
quā idē phus lynceis oculis. abditissima queqz nature penetrādo
toti pene mundo icognita referauit hoīez informat q̄ pacto vnus
mūd? omnib; partibus iter se p̄gruētib; coheret et nititur Inde q̄qz

R h

ex admittendo mouentiu & mobiliu ordine vnu p̄mū iuelligare mo-
torē. a q̄ q̄ cūctis emanat esse & viuere terno a nob̄ sacrificio ē studi-
ose colendus. Istis anteposuit v̄lem methodū a grecis logicā ap-
pellatā. q̄ discendi ardorem puocās insatiabilem. intellectu incuit
vera segregat a falsis. sola recto lumine contemplatōis scire facit. et
rationinādo rerū causas p̄cludere docet. quam solus Aristō. ad
formam disciplināq̄ p̄mū redēgit. Lum vero tantus nature scrutator
admittēs de om̄i ph̄ia bene mereri opa sua honorū exhortatōe
in aliorū manus migrare p̄m̄issit. Proin? inuidie nigro liquore
tia tabo. Lecta petiit. et virulēto iuidorū liuore. salicet q̄ de dijs
male sentiret. eoq̄ vnum deum qui entiu vniuersitati vt autor & ci-
stos sempiternae vigilie presset rōne docere tētare. apud ingrātum
Atheniēsem dolose q̄dē & furtis defuit. O labores hoim q̄ incerti.
vñ h̄ illustris emētor nature intellectuā lūie tā p̄cellenter a deo do-
ear? se bene meritū ire sperabat. In vt criminolus a Criticis incul-
patur. At Senatus aduertens Aristorelem quum morum inte-
gritate potentissimis constipatum amicis. tum doctrina suffultus
eruberatissima. Idētidē p̄p̄ qd̄ Socrates toricac? iterij de Ari-
stotele & metu & scandali oborione. que timebat euentura p̄ue-
factus. sanioz̄ consilio vius. se scire dissimulat. Qd̄ p̄pendentes h̄i
obtretratores amplius exagitari diuertit linguas suas mō ad p̄ti-
mētiā & infamiā mō ad nugamēta & efficta mendacia q̄mōdociq̄
poterāt in tam insignē virū exacuere. vt saltē opprobrio & cōiūtijs
in eū euomerēt qd̄ zelo & mēs & felle grauata maligno cōceptasset.
Aristoteles ex aduerso non mō vel ineectiis vel maledictis (vt qd̄ā
assolent) minime repugnat. Verū in oim̄ bonoz̄ superfluente remu-
neratore confidens hec om̄ia vt fortis ph̄us (quē nec metus exani-
mat. nec dolor corrumpit neq̄ ira inflāmat s̄ inter densissimas spi-
nas speciosos legē. flores māsuete p̄ferebat. Spl̄ vultu simulās p̄-
mit altū corde dolorē. Nouissime vero cū sua māsuētudinē nihil p̄-
ficaret. post aliquot annos tante cedēs inuidie p̄umelicē in regio-
nem secessit Euboicā. que p̄finis est Attice. vbi comitantibz̄ cū Au-
ditoibus suis in vbe Chalchide que metropolis erat Euboię
Peripatum instituens reliquū vite in optimo mētis vigore glori-
ose trāsegit. In quo exilio rerū naturā p̄templatē transcendens stu-
pendū opus Metaphysicē (que ph̄orū dicitur theologia) vsq̄ ad
duodecim libros absoluit. & p̄ficatē a sciendi desiderio (qd̄ om̄i-
bus ingenitū demonstrat) p̄ species vniuersi ordinis (quas in itelle-
ctu possibili p̄iurino t̄pis studio singillatī p̄gesserat & i modū argu-
mētose ap̄is collocauerat) mētē eouseq̄ attollebat vt noticiā subaz̄
cōtingeret sup̄celestiū. & ex. m̄de totius mūdi p̄mi principis a quo

celū et vniuersa natura depēdet. simplicissimā vnitatē. q̄ cognito se
toto mēt' amore in eū pueritēs nō multo post tpe felici morte q̄scit
Anno a natiuitate sua sexagesimo tercio. q̄ climactarie? ab astrolo/
gis nominat' p̄stās et septenario numero atq; binario septies in se
replicat'. quē Chaldei p̄mo inueniētes putabāt homini multū na
turali ob occulti quāpiam fati lateat' periculosum esse Defuncto
quidē Aristotele et multorū inuidia edaci tēpore (vt fit) paululum
foret attrita. s̄ta eius p̄bia paucis labentibus annis cepit auctori/
tate p̄lecti q̄ Atheniēs ex ea sufficienter p̄suasi in honore vni/
dei (quem ignotū appellitabant) statuam publice erigerēt. quā dū
armariū legē et euāgelica tuba paulus xpi apostol' corā gentib' no
men dei portaturus Athenis offenderet. illū esse diebus suis pro sa
lute humani generis natū et crucifixum et a se quoq; scitū illi popu/
lo gētili salubriter exponere q̄ Est p̄terea in dubium a nonnullis
quandoq; reuocātū. An Aristoteles de facto fuerit in statu salutis
vel dānationis eterne Respondent p̄ritiores. nō esse possibile a q̄/
q̄ viuēte sciri indubitatū hominē v' dānatū iri vel saluari debere
nisi singularis dei reuelatio iterueniat Verūtāme hoc omnib' cō/
stat. Aristotelē multo tēpore legis euangelice p̄cessisse p̄mulgati
onē et sub nature lumine p̄uixisse Insuper a nullo sane mētis docto
re negat' quin extra mosaicā legē pleriq; in statu fuerit salutis. si
cūti patet de Job et amicis eius. et Saba. tertio Regum decimo. et
Naaman syro quarto Regum quinto. et itē de Lyro p̄saram Rege
Esate xlv. et Dario Eldre sexto. et de multis alijs qui omēs vt re/
ner Postillator et ceteri interpretes veteris instrumenti ob cultū vni/
us dei extra iudaismū in statu fuerunt salutis Lex quippe iudaica
deitus data solum Iudeos terram p̄missionis incolētes obliga
bat. q̄ vt canit Psalmyista deus nō fecit taliter oī nationi. et Amos
tercio Tantū modo vos cognoui. addit glosa. dādo vobis legē.
Quō autem Aristoteles poterat sub lege nature salutem eterne bea
titudinis consequi. non videtur probatu difficile. si modo aduer
tus deum pro omī tempore sufficienter generi humano de illo qd
ei maxime necessarium erat. imo propter quod homo in hoc erūno
so mundo nascat' p̄uidisse. qd si quisq; negare p̄sumeret haud p̄cul
heresi abesse crederetur. siq̄dem scriptū est Sapientie primo. Sa
nabiles fecit deus natōes orbis terrarū Et Paul' vas electōis
Timothei secundo clamat' Deus vult omnes hoīes saluos fieri et
ad cognitionē veritatis. i. dei peruenire Insuper nec negatur q̄ mi
sericors deus facienti quod in se est (vt puta vniū recognō. tere deuz
et ipsum remuneratōre oīm sperare) vnq; denegabit eternam retri/
butionē Sic vero p̄sus vitā suam a teneris vnguiculis ad sup̄mā
vīg diē p̄ ea re. et cognitōe veri et boni electōe flagrās ineffabili stu

R ij

diō sūmptit. Taceo opprobria q̄ p̄ vni⁹ dei cultu accepit. taceo
eniliū qd̄ p̄ eodē tā fortiter ptulit. taceo frequētes elchēmoīnas vī
q̄ ad sui iopiā idigētib⁹ erogatas. taceo itē tot gētes tot vrbes quas
vel ab excidio sua sapiētia p̄seruauit vel disiectas ⁊ p̄stratas autoꝝ
bus recōciliauit atq; restituit. q̄ p̄statores b̄itudinis eteme quam
expectabat de eo dat locupletissimas. Nec obstat si q̄ppiaz sub lege
scripserit nature qd̄ fides nō h̄z orthodoxa. de mūdi p̄p̄tuitate vo
lo. qz mūdum esse creatū nec ab Aristote. nec a q̄q; v̄sēte naturali
potest indagari rōne. imo p̄ncipijs refragat. phie. eo q̄ ill⁹ nō p̄tine
at. q̄re nō erit circa id vī huiuscemōi q̄q; merito culpād⁹. Gētes siq;
dē (vt vas electōis paul⁹ ad Romanos capite secūdo testis est) nō
h̄ntes legē naturaliter ea q̄ sunt legē faciūt. sic Aristot. (cui N. Doleos
corder dat⁹ nō ē ipse sibi erat lex ondēs op⁹ legis quā in corde suo
scriptā habebat testimoniū illi reddēte p̄sciētia sua. et illd̄ videt cōs
forme oraculo enāgelico Joānis xv. exarato. dicēte Christo Si nō
venisset ⁊ loquit⁹ fuissem eis. i. mysteria dei) peccatū nō habrent
Alis iustā vidēt excusatores posse p̄cedere. Sic p̄p̄uras sci doctorēs
i p̄mitina ecclia ⁊ citra. mltā senserūt q̄ posteri magis illūinati peni
tē rēnuūt. dēnāt atq; reijciūt. q̄ i mediū affere nō erat h̄ lo⁹. Si po
stremo emagūt aliq; dubia circa Arist. phie traditōez stricti absoluē
da. Et vt a p̄mis iūciū repetam⁹. solz q̄busdā mag; lurida bile q̄ ne
cessario lacessitis stomachū mouere. q̄re h̄ phie. Platon⁹ (cui⁹ Se
cte q̄nq; auditor extitit) sua phia fuerit ausus dire. Uex nerēs vas
na ⁊ p̄fecto stulta fucili argumētato efficiat abigua. pauc; id dilui
pt si solū itellerim⁹ studiū phicū ad h̄ nō esse iūctū vt successo
res maior; suo; errata defendāt aut sequāt. siqdē naturale est tono
ad alter⁹ peccatū icitari. s; ad disq̄redū q̄no i rez natura se habeat
vitas. imo testis venerabili Beda i homilijs Utill⁹ scādalu nasci p̄
mittit q̄ vitas relinqt Aristot. reuera p̄ficiēs c̄edulū Plato. i mul
tis aberrare nō Platon⁹ i sensus erat. siqdē amic⁹ Socrates. amic⁹
plato. maxima s; amica vitas. s; errores p̄scribebat. veruz sup̄duxit
qd̄ vt cultu maneret iugiter viuido firmis rōib⁹ fideliter fulciuit. p̄
qd̄ architect⁹ ille phie tū christianiis p̄stitit theolog; bonū. q̄ntū im
p̄sentiaz effari neqm⁹ fatēt ipimet theolog; q̄ eate⁹ hō theolog; fa
bit. q̄ntū aū phatus sit. Nec id theolog; dūtācat. s; oib⁹ ad bonas
artes p̄perātib⁹ summo p̄e phibet necariū. Quod sedes ap̄lica ⁊ sci
p̄res maturo attēdētes p̄silio. statuerūt publico decreto Arist. libros
patētib⁹ gymnalijs debere a doct; p̄fiteri. vt vitas phica i scilla ⁊ ob
seqū theolog; sumeret grauite. qd̄ q̄ diligētissime demonstrarunt et
Albertus ⁊ Thomas ⁊ Scot⁹ et id gen⁹. tot⁹ mūd⁹ iā olim nouit.
Nolo h̄ explicare (licet causa eo marie iuuet) q̄ frequētissime id ipm
facitātū sit a n̄ris doctorib⁹. qm̄ Thomā Bānū a positōib⁹ m̄grī

sui venerabil' Alberti (quas tñ salua fide cōplecti potuisset imo in
hodiernū vsq; diem in scholis a doctissimis p̄fessas videmus ad
alias op̄niones defecisse Qd̄ itidē de Joanne Scoto ꝛ Carronē
suū p̄ceptorē liq̄do p̄ Superiorib; etiā secul' Hilariū Hieronym'
rursū Hieronymū Augustin' ꝛ absq; simulatōe redarguit, me
lius ē enī ab op̄rio amico q̄ sancta dissentire v̄itate q̄ Alterū qd̄ in
q̄stione a nō nullis vertit est Propter qd̄ Aristoteles p̄hiam suā tā
duro sub stylo trāsmisit ad posteros. Ad qd̄ due assignantur rōnes
Priz. Ne Antiq; ꝛtra q̄s Aristo. igenij acumine p̄hat' est acer/
rimo) q̄rele sumeret occasione se plus canoris musicis aut exultātū
orōne p̄uictos q̄ vera ꝛ efficaci demōstratōe Videm' palam exper/
tissimos Oratores flumine orōnis copiosissimo spumātibus ver/
bis inuicē descuire, sicq; causas suā colorib; illustrare ꝛ fucare r̄hero
ricis, vt cui debetur palma iudicatu sit v̄l ab eruditissimis Difficillī
mū. q̄s oro inter Demosthenē et Eschynē inter Liceronē ꝛ Salu/
stū Carronē ꝛ Leliū Pogii ꝛ Laureciū aliosq; inumeros tā eth
nicos q̄ eccl'asticos horrifico inectinazfulmie digladiātes non affe
ctaram sed iustā erucit'er sentētā. adeo herc'le orōnis pōpa et clau
sularū mullēdine hūanū sonitū aim Propter qd̄ etiā in idrociuitū
Lefarea Jura certas sub regulas ꝛ p̄stitutōes (q̄b; hodie iudicat)
multo sūdore sunt r̄ducta Ne posthac op' foret Oratores r̄herori
co spū afflatoꝝ p̄ apullosat' selq; pedalia p̄ba tāto orōnis strepitu ꝛ
ꝛtrouersiol' viāssim stridere. qd̄ minime viro cōuenit ch̄iano Nec
quisq; suspicet Aristotelē hac insigni eloquētia non grāditer calluisse
Est in p̄mises' Rhetorica tā honesta tā florida tā copiosa orōne de
scripta. q̄ adeo graphice clausul' finit' iterp̄ūctisq; cedit vt i arce p̄ri
tetur eloquētie stetit' Lestis adē magn' Licerō ad p̄ncipiū noue
Rhetorices q̄ n̄ Aristo. arti oratorie plūma adiūmeia atq; oma
mēta s̄bministrat atq; trib; in ḡnib; rez p̄sari r̄heroris officū ape
ruit demōstratōe. deliberatōe ꝛ iudiciali Et i dialogo ad Hortē
stū sic ait Aristo. flumē oratōis aureū effudit Nouerat isdemū offi
cium poete quō ea q̄ gesta sunt vere in aliquas species obliquis fi
guratōib; cū decore aliq; cōuersa honeste ꝛ iucūdit' traduci debeāt
Quid multa. hūc sic emgritū ꝛuicoꝝ p̄hm A q̄ ceu fonte penni Va
ruz verifluis ora rigātur aquis. Posterior ratio est Ut neq; flagi
tiosū quāq; neq; homines pigri. qui omnibus bonis artibus indig
ni sunt imo quozū tabifico sp̄ritu tam diuinū ꝛaminatur bonum
hanc venerandam apprehenderent philosophiam. que solūm vir
tutis est merces. sudoris comes. socia ieiunioꝝ non saturitatis. cō
tinentie nō luxurie Illud reuera non paucos a ꝛerendis p̄sie limi
nib; deteruit. q̄ vel ad voluptificas elūbelq; fabulas vel v̄tosaria
eloq̄ntiā aut alio sese diuertētes. liuore quodaz Aristotelē v̄l male

dicunt vel nota mendaciter inuolunt Di et illiusmodi sunt gregege
cuius vnicū solatium est cōtractis rugatisq; naribus doctos carpe
pueros terrere. 7 in āgulis garrire tenebrosis Et iter gloriosos pu
dentesq; viros clarissimorū doctissimorūq; hominū virtus 7 scien
tia populare vincit infamiam.

¶ Ultimo loco determinandum restat Cur Aristoteles tam dispa
rem habeat modum loquendi q; a quibusda vel expertis eius volu
mina transcurrentibus taceatur qnq; a seipso dissidere Ad qd forte
non erit multum difficile respondere si modo sciuerimus qua rati
one hic phus sit peripateticus princeps appellatus Peripateo q;
dem grece apud latinos sonat inambulo seu deambulo Inde pe
ripateticus quasi deambulatus Aristotelis nāq; in tradenda phia
consuetudinis erat aliorum philosophorū libros accurate peram
bulare. vt sic erratis antiquorū (quibus tamen gratias dicit) com
pabili pene veritatis ardore citra cuiusvis iniurias radicatus euul
sis. verā 7 firmis vallatā demonstratōibus adduceret philosophi
am. qui certe philosophandi ritus ab omnibus peripatetice doctri
ne professibus in hunc vsq; diē obseruatus est studioissime. (Nō
adquiesco coniectantibus eū longis ambulacris spatiano semper
docuisse Dicitq; peripatetici nomē sortitū esse. Proinde loquendi
morem sepe numero ceteris phis seruat comunem (siquidē in Lo
picis idēz ait loquendum est vt plures) quōd ad locus se offerat vbi
necessariū sit illum. uere 7 saniores iducere. qd nō ab omnibus acce
ptus quosdā in magno impigit errores. cōplusculos vero ad dōm
concitauit Aristotelem a seipso qnq; discrepare. et reuocātū ad au
ras phie sue in publico magistrorū desessu ipsa delatrantib; negre
tutamēta prestare. qd q; temerariū q; arrogans q; deniq; stultū sit
proclamare. haud indiscussum preterire. si huic disceptatiūcule con
cessa fuerit enagandi licētia. ostēdere. pfecto qd phio pōpi efficac
ter possent occludere qd nusq; in phia Aristotelis q; non secū natu
ra q; studio fuit phs) ageret radices. Et de his quidem obiter adie
ctis plusq; dignum sit imoratus est sermo.

¶ Habes ingenue lector Aristot. phorū monarche cū aliq; alijs
alijs famigeratas mag; Autorū. sentēcias imitatu dig
nas. cū eiusdē scie vite 7 morib; exēporali Cōmēdatiūcu
la (quē cōcinnis Poeta Vermānus Buschius aliquot
libris heroice. vt a quodam audiu. celebratū ire conce
pit) saltem licet strictiq; ex cādidissima illi phia in hūc
fasciculū oportet. Necnon suauissimis odorib; spat
sim qstis vbi ad faciliore intellectū adducere purabatur
pigmetatas. qua secreta phie mysteria ad lucidiorē ad
discientium traducuntur intelligentiam.